

KOMBISTIER - DELVIST FAST GULV

For at øge sikkerheden for pattegrisene i dagene efter faring kan man vælge at begrænse soens bevægelsesmuligheder i de første kritiske dage.

INSTITUTION: VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKTION

FAGLIGT ANSVAR: [VIVI AARESTRUP MOUSTSEN](#), [HANNE MIDTGAARD RASMUSSEN](#) OG [ERIK DAMSTED](#)

SIDST REVIDERET: 18. OKTOBER 2013

Kombistien giver mulighed for opstaldning af løse søer i farestalden, hvor soens bevægelse kan begrænses i få dage med henblik på at øge pattegriseoverlevelsen.

Der findes flere typer stier med mulighed for midlertidig opboksning af soen - i denne artikel er det SWAP, der er beskrevet. For yderligere information og forklaring om indretning af stier til løse søer i farestalden:

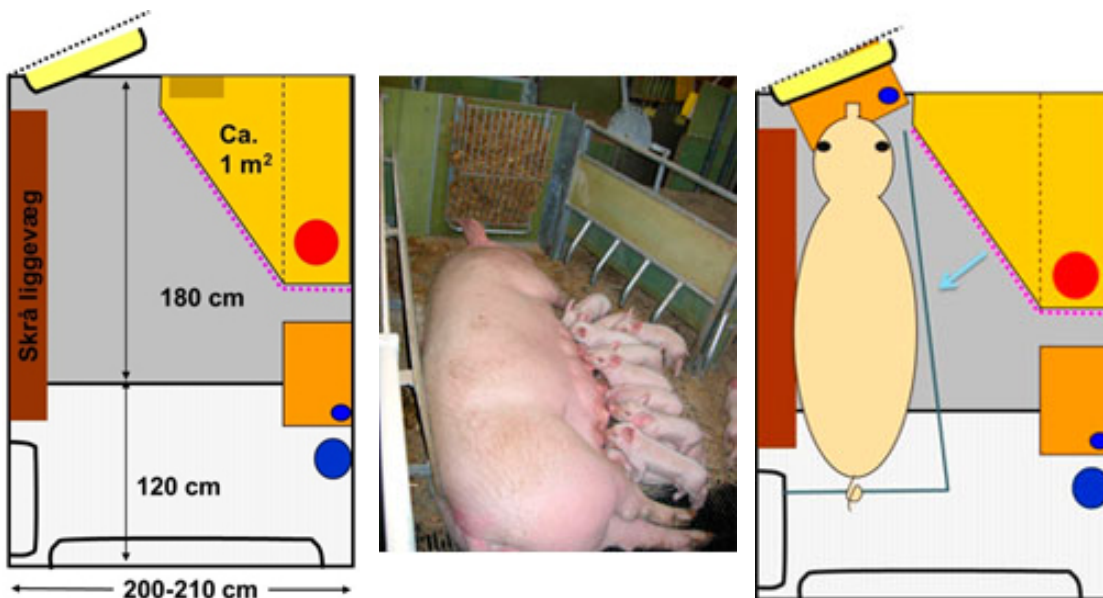
- [LØSE SØER I FARESTALDEN - DELVIST FAST GULV](#)
- [GENERELLE FORHOLD FOR LØSGÅENDE SØER I FARESTALDEN](#)

SWAP - Sow Welfare And Piglet Protection

SWAP er et princip for opstaldning af løse søer i farestalden, hvor soens bevægelse kan begrænses i få dage med henblik på at øge pattegriseoverlevelsen.

SWAP står for Sow Welfare And Piglet protection. Princippet er udviklet i samarbejde mellem Københavns Universitet og Videncenter for Svineproduktion.

Udgangspunktet for SWAP-stien er en sti til løse farende søer, kaldet FF-stien, hvor FF står for 'Fri Faring'. FF-stien er udviklet i samarbejde med Aarhus Universitet, Dyrenes Beskyttelse, en række firmaer og VSP.

Figur 1. Principskitse af FF-sti til løse farende søer (FF=Free Farrowing) (første billede)

Figur 2. Foto af FF-sti til løse farende søer (FF=Free Farrowing) (miderste billede)

Figur 3. Principskitse af SWAP-sti, hvor soens bevægelse kan begrænses i de første dage efter faring) (sidste billede)

Tilpasningen ved SWAP-stierne skal sikre, at stien fungerer i tre 'perioder' – hvor funktionen er forskellig perioderne imellem.

Første periode

Første periode er fra indsættelse og frem til kort før faring/lige efter faring, hvor soen er løs. Særligt i forbindelse med redebygning i de sidste 12 til seks timer før faring, er soen meget aktiv. Et fast gulv i rede-/hvileområdet giver gode muligheder for at tildele og fastholde redebygningmateriale, Der må ikke være fx ledninger eller vandslanger, som søerne kan nå i denne periode.

Anden periode

Anden periode er, når pattegrisene er nyfødte, og 'boksen' er blevet lukket omkring soen. Her er det meget vigtigt, at der er nem adgang til patterne. Dvs. ikke for meget inventar tæt på yveret/patterne.

En so måler ca. 70 cm fra ryggrad til under yver – så når den ligger med ryggen mod det ene stykke inventar (skrå liggevæg eller boks-side), så skal der være 70 cm og plads til pattegrise.

Stierne skal muliggøre, at søerne kan tildeles foder – samt have fri adgang til vand, når de er i boks. Foder- og vandforsyning for 'boksperioden' kan fx monteres på/ved indgangslåge til stien (se figur 3).

Tredje periode

Tredje periode er, når soen er løs igen ca. fire dage efter faring og frem til fravæning. Her er det vigtigt, at adgangen til hulen er nem for pattegrisene. Her er dimensionerne pattegrisenes skulderbredde – dvs. selv en fire uger gammel gris skal nemt kunne komme imellem to 'fingre' således, at pattegrisene har fri adgang til hule. Samtidig må der så ikke være så meget afstand, at soen kan få hovedet ind i hulen.

Yderligere krav

- Pattegrisene skal kunne holdes inde i pattegrisehulerne med fx spærreplade – men der skal samtidig være et tilstrækkeligt luftskifte i hulen
- Når soen er løs, skal baglågen til boksen kunne opbevares i stien (eller i sektionen)
- Når soen er løs, skal vandforsyningen, (hvis den fx er ved boksens indgangslåge), kunne lukkes

- Det skal være nemt for personalet at komme ind i stierne, og lukke boksen om soen
- Boksen skal svare til 'so-dimensioner' (min. samme 'krav, som der er til en fareboks)
  - So-længde, –bredde og –dybde (rygrad til under yver)
  - Yderligere til bevægelse (40-50 cm udover soens egen længde, (det kan være plads over krybben)
- Stien skal svare til forventet kuld størrelse – også om 15-20 år
  - Adgang til yver (min. som krav til kassesti)
  - Fast gulv til at alle pattegrise kan hvile samtidigt
  - Nem adgang til hule for pattegrise
- Der skal være gode forhold for personalet – det skal være nemt at
  - Yde faringshjælp
  - Håndtere pattegrise
  - Tømme krybber
  - Holde opsyn med so og pattegrise
- Hvis der er fast gulv, skal dette holdes tørt og rent af hensyn til arbejdstid og lav smitterisiko for pattegrise.
- Der skal kunne tildeles redebygningsmateriale og rode-/beskæftigelsesmateriale

ARTIKEL OM LØSDRIFT

"DEN DIEGIVENDE SØ ER LØS - HELE TIDEN"

af Vivi Aarestrup Moustsen fra Fagmagasinet SVIN, februar 2012.

Støttet af:

& European Agricultural Fund for Rural Development

VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKTION

Axelborg, Axeltorv 3
 1609 København V
 Tlf: 33 39 45 00
 vsp-info@lf.dk
 SE-nummer: 1273 9664

Printet er fra vsp.lf.dk 26.06.2015

Ophavsretten tilhører Videncenter for svineproduktion. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov. Videncenter for svineproduktion er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.

Artiklen findes på adressen: http://vsp.lf.dk/Viden/Stalde/Staldindretning/Farestald/Kombistier_nye.aspx

